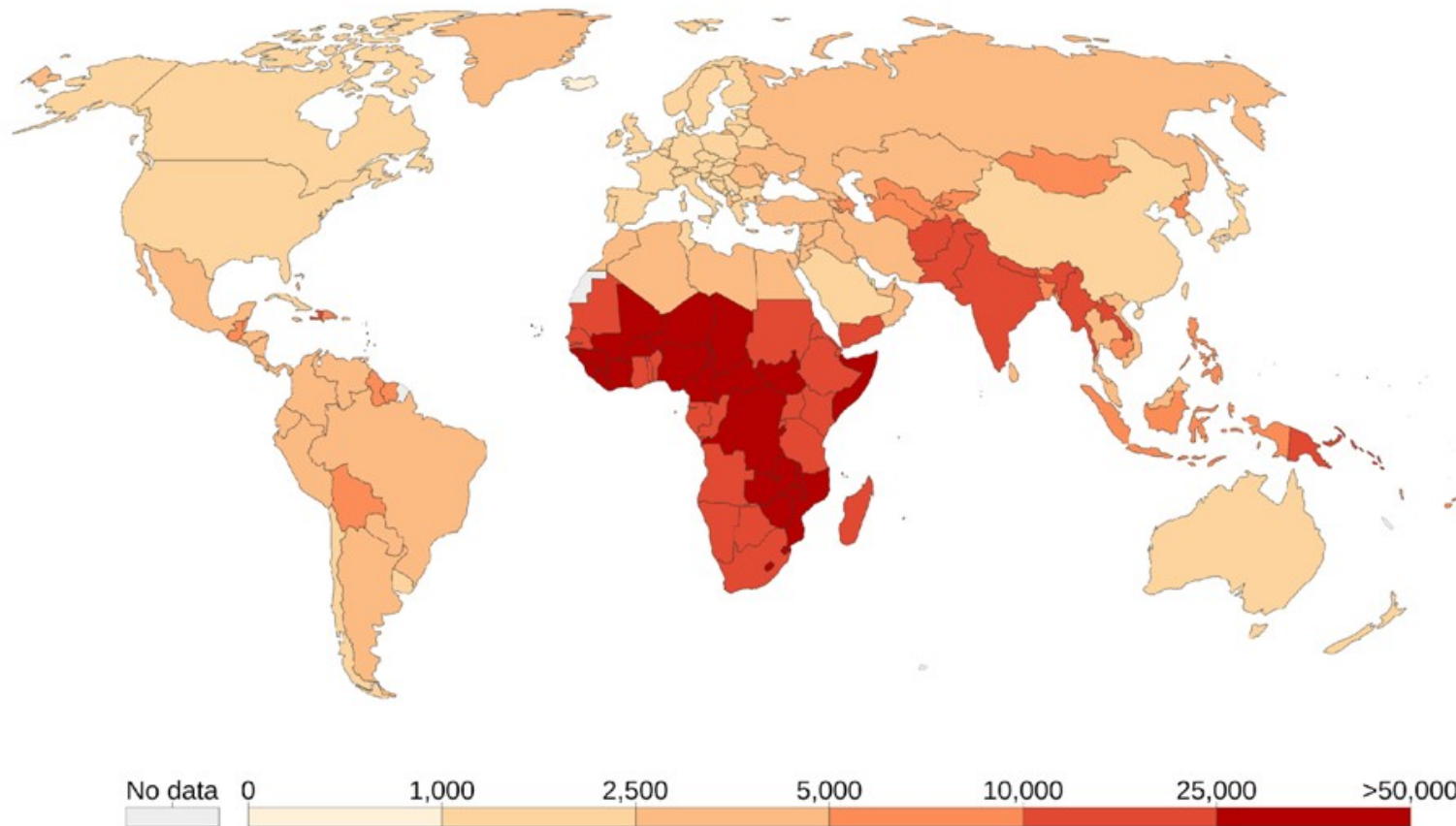

Infekce související s cestováním.

Matúš Mihalčín
Klinika infekčních chorob FN Brno a LF MU

Disability-adjusted life years (DALYs)
1 DALY = 1 ztracený rok zdravého života

Disease Outbreak News

14 February 2025 | Marburg Virus Disease—United Republic of Tanzania

1 February 2025 | Sudan (ebola) virus disease - Uganda

29 January 2025 | Zika virus disease - India

20 January 2025 | Chapare haemorrhagic fever- the Plurinational State of Bolivia

← hľadavce

14 January 2025 | Outbreak of suspected Marburg Virus Disease - United Republic of Tanzania

7 January 2025 | Trends of acute respiratory infection, including human metapneumovirus, in the Northern Hemisphere

20 December 2024 | Marburg virus disease - Rwanda

5 December 2024 | Oropouche virus disease - Region of the Americas

← pakoárce

13 November 2024 | Marburg virus disease - Rwanda

31 October 2024 | Malaria - Ethiopia

3 October 2024 | West Nile virus - Barbados

2 October 2024 | Middle East respiratory syndrome coronavirus - Kingdom of Saudi Arabia

Infekce importované do ČR

nemocnost na
100 000 obyvatel

Diagnóza	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Shigelóza	2,4	0,9	0,8	0,7	1,6	1,4	1,3	0,7	0,4	1,1
Hepatitida A	3,3	6,4	6,9	8,8	7,3	2	2,2	1,7	2	0,7
Opičí neštovice (mpox)	nd2	nd2	nd2	nd2	nd2	nd2	nd2	nd2	nd2	0,7
Malárie	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,3
Dengue	0,8	0,3	0,4	1,2	0,5	0,3	0,8	0,4	>0,0	0,2
Giardióza	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,5	0,2	0,1	0,2
Leptospiróza	0,1	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2
Améboza	0,1	0,2	0,1	0,2	>0,0	>0,0	0,1	>0,0	>0,0	0,1
Askarióza	0,2	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	>0,0	0,1
Echinokokóza	>0,0	0,1	>0,0	>0,0	>0,0	0,1	>0,0	>0,0	>0,0	0,1
Hemor.horeč.s renál. syndromem	0,1	>0,0	0,1	0,1	0,2	>0,0	0,1	>0,0	0,1	0,1
Jiné rickettsiózy	0,1	0,1	>0,0	0,1	0,1	>0,0	0,1	>0,0	>0,0	0,1
Jiné helmintózy	0,1	0,1	>0,0	0,1	>0,0	0,1	>0,0	>0,0	>0,0	>0,0
Schistosomóza	0	>0,0	0,1	>0,0	0	0,6	>0,0	0,1	0	>0,0
Tenióza	0,3	0,2	0,1	>0,0	0,1	0,1	>0,0	>0,0	>0,0	>0,0
Tyfus a paratyfus	>0,0	0,1	>0,0	>0,0	0,1	0	0,1	>0,0	>0,0	>0,0
Virová horečka Chikungunya	0	>0,0	>0,0	0,1	0	0,1	0,1	0	0	>0,0
Virová horečka Zika	0	0	0	0,1	>0,0	>0,0	>0,0	>0,0	0	>0,0
Západonilská horečka	>0,0	0	0	0	0	0,1	>0,0	0	0	>0,0

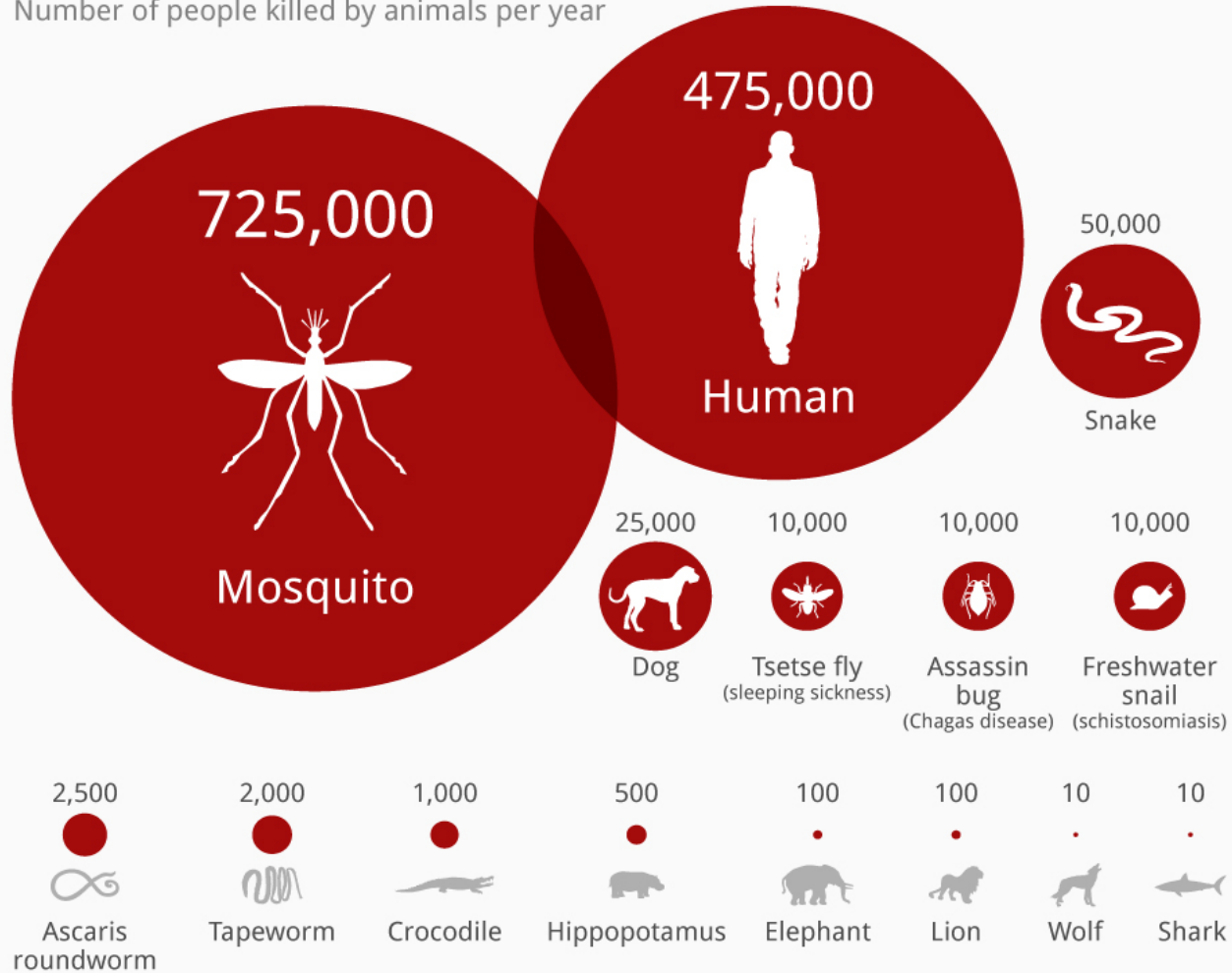
Cesta přenosu

- zvířetem (vč. hmyzu)
- jídlem / vodou (GEA, HAV, cholera, tyfus, ...)
- vzduchem
- přímým kontaktem (vč. NKN)
- **krví a pohlavním stykem (HBV, syfilis, HIV, ...)**

**1) Infekce přenášené
zvířaty, včetně hmyzu**

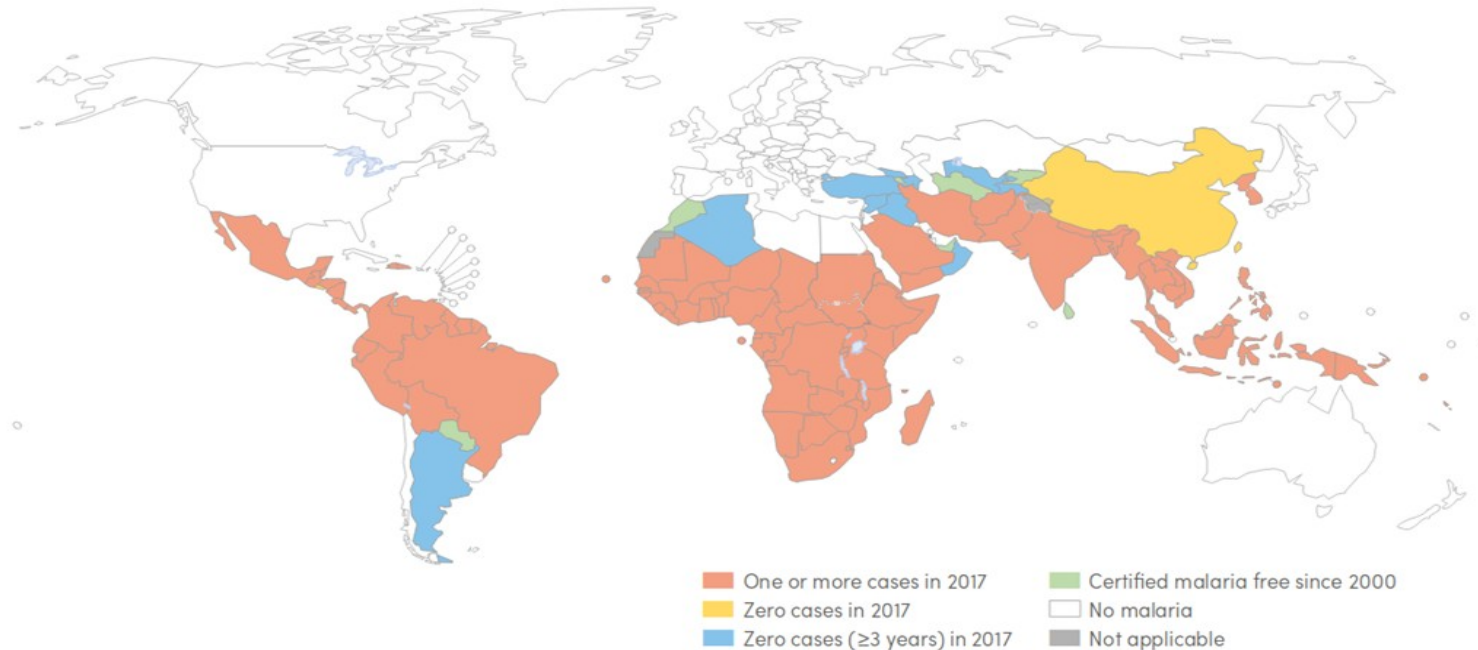
The World's Deadliest Animals

Number of people killed by animals per year

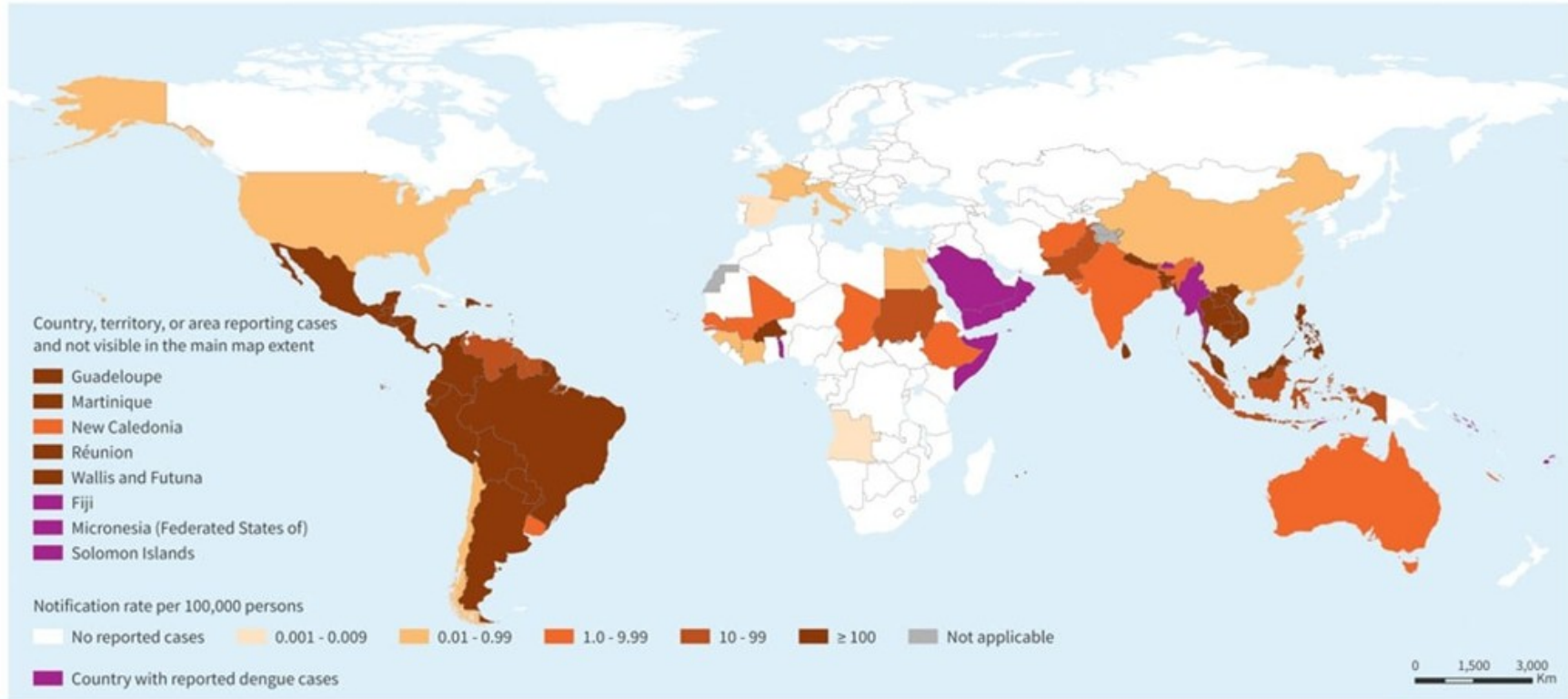
Malária

Countries with indigenous cases in 2000 and their status by 2017 Countries with zero indigenous cases over at least the past 3 consecutive years are considered to be malaria free. All countries in the WHO European Region reported zero indigenous cases in 2016 and again in 2017. In 2017, both China and El Salvador reported zero indigenous cases. *Source: WHO database.*

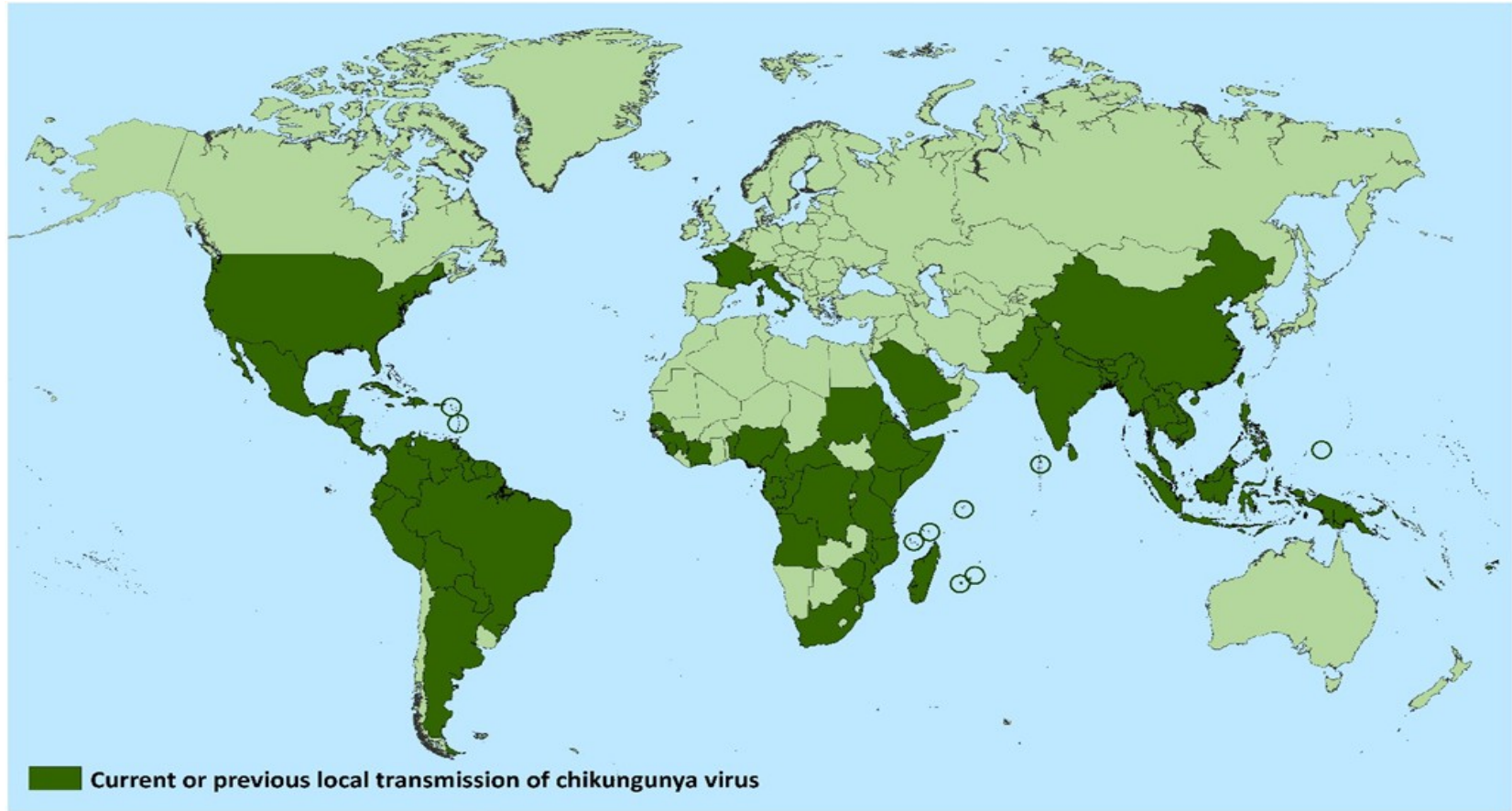
Dengue

The designations employed and the presentation of the material in this publication do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of WHO concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

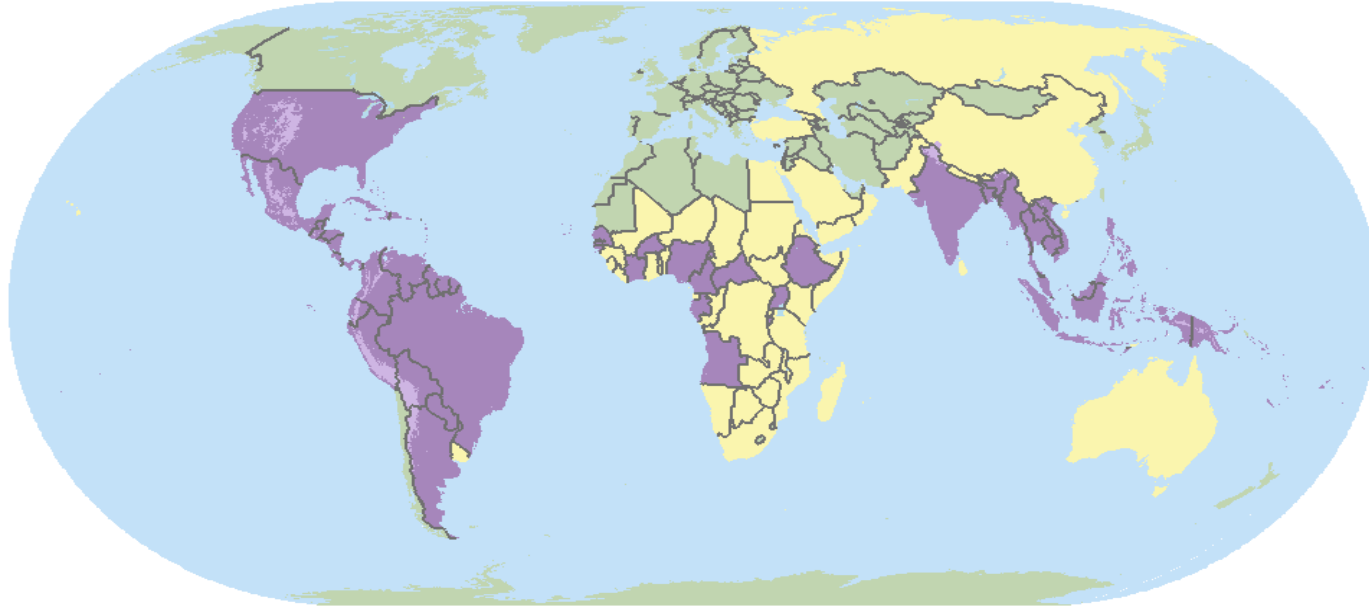
Data Source: World Health Organization, European Centre for Disease Prevention and Control
Map Production: WHO Health Emergencies Programme
Map Date: 8 December 2023

Chikungunya

Zika

World Map of Areas with Risk of Zika

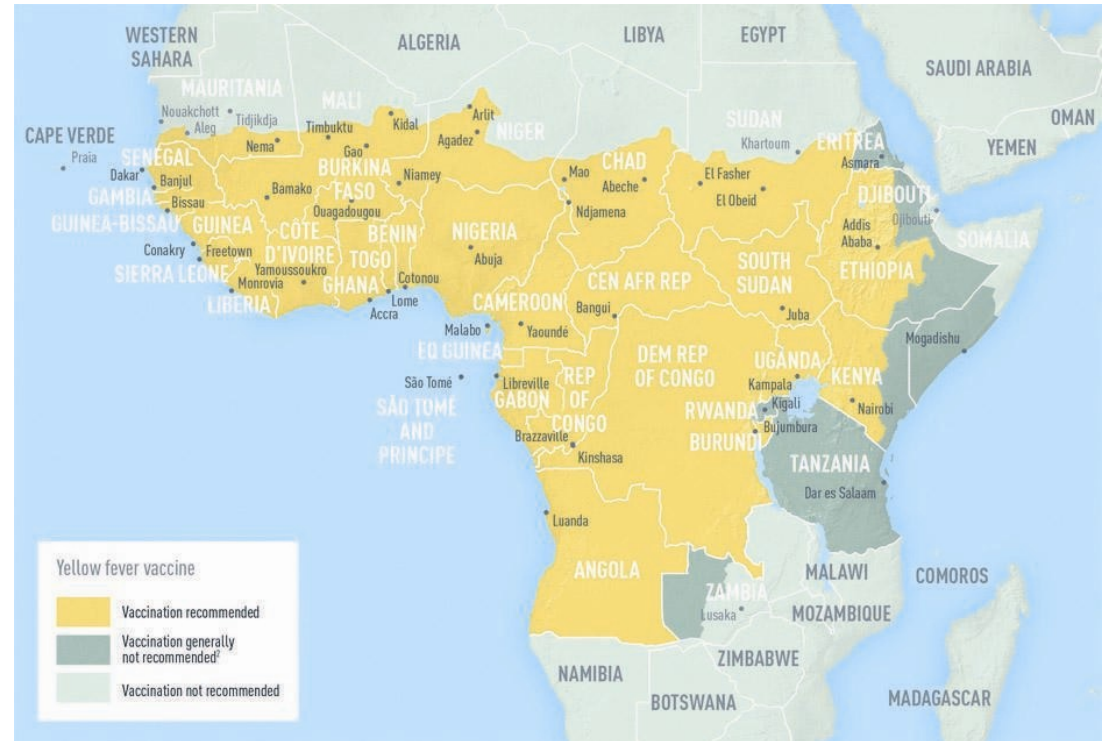

Map Legend

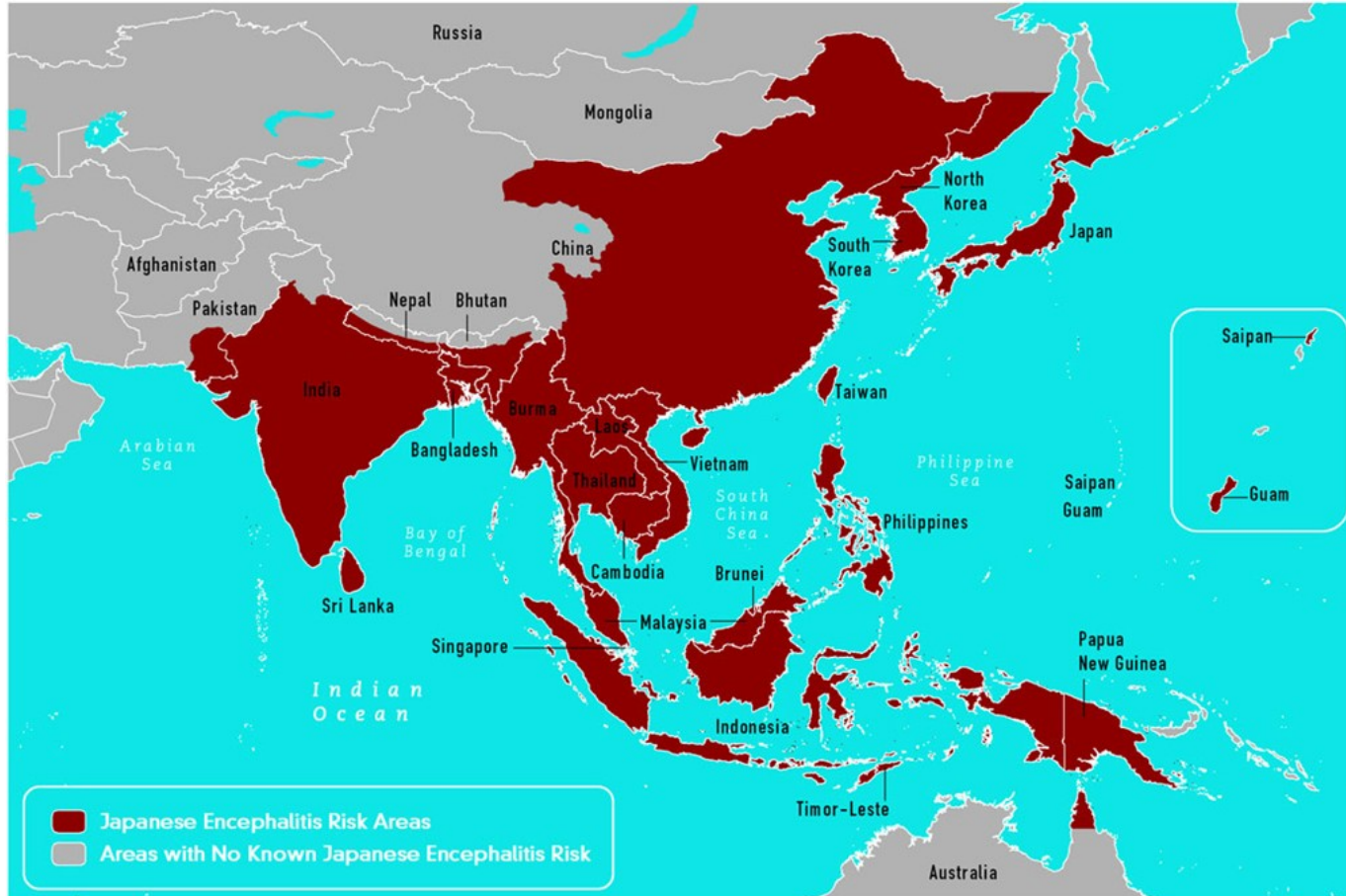

Country or territory with current Zika outbreak ¹	Country or territory with mosquito ³ but no reported Zika cases ²
Country or territory that has ever reported Zika cases ² (past or current)	Country or territory with no mosquitoes that spread Zika
Areas with low likelihood of Zika infection because of high elevation (above 6,500 feet/2,000 meters)	
- ¹ No areas are currently reporting Zika outbreaks
² Locally acquired, mosquito-borne Zika cases
³ *Aedes aegypti*

Žlutá zimnice

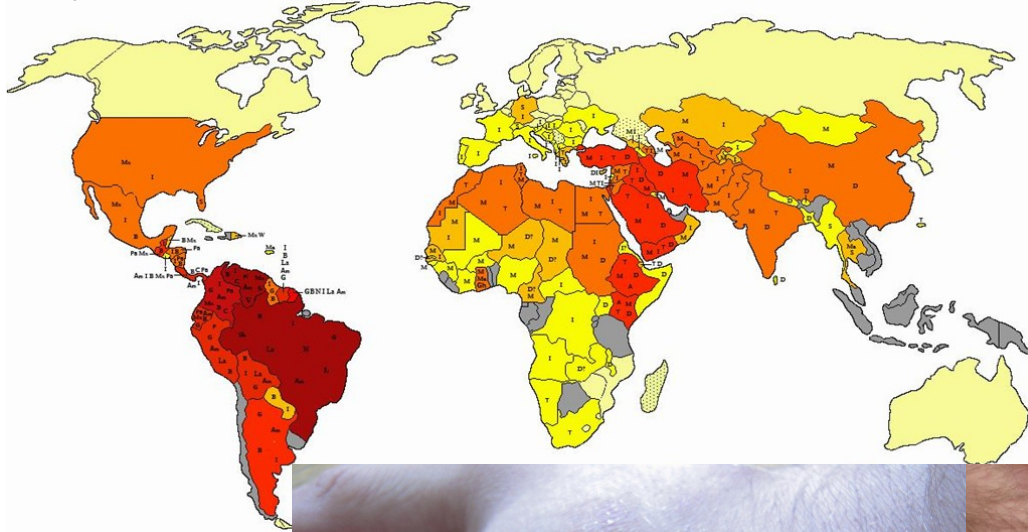

Japonská encefalitida

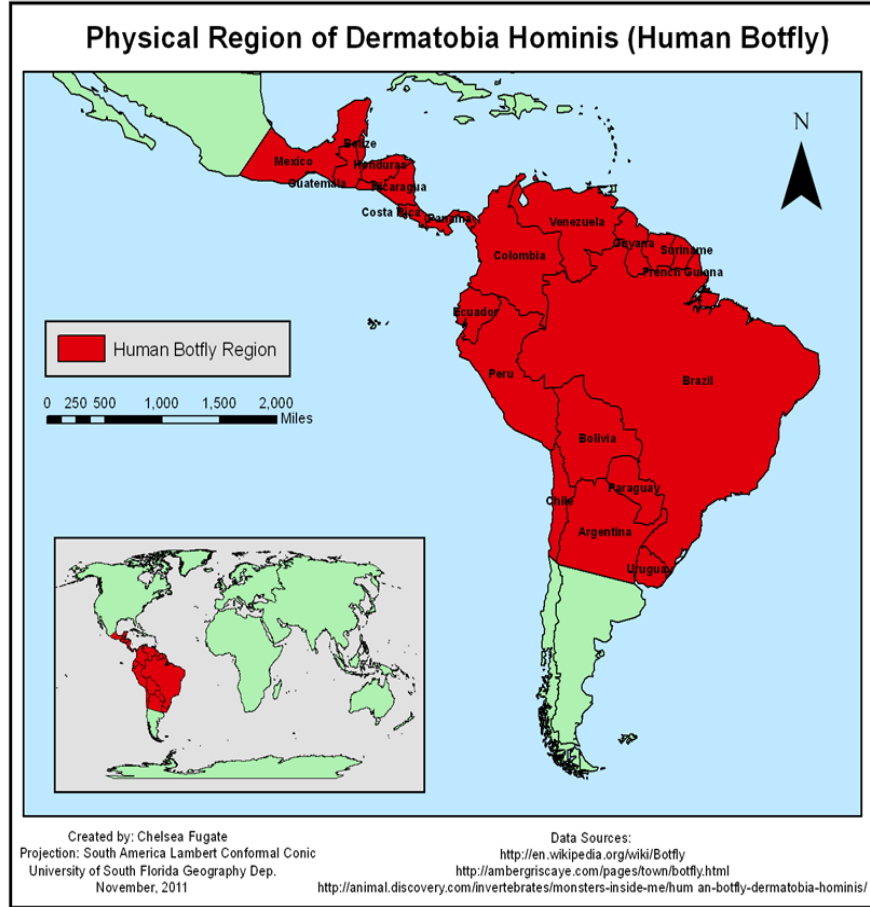

Leishmanióza

Zdroj: <https://leishmania.ird.fr>

Myiáza

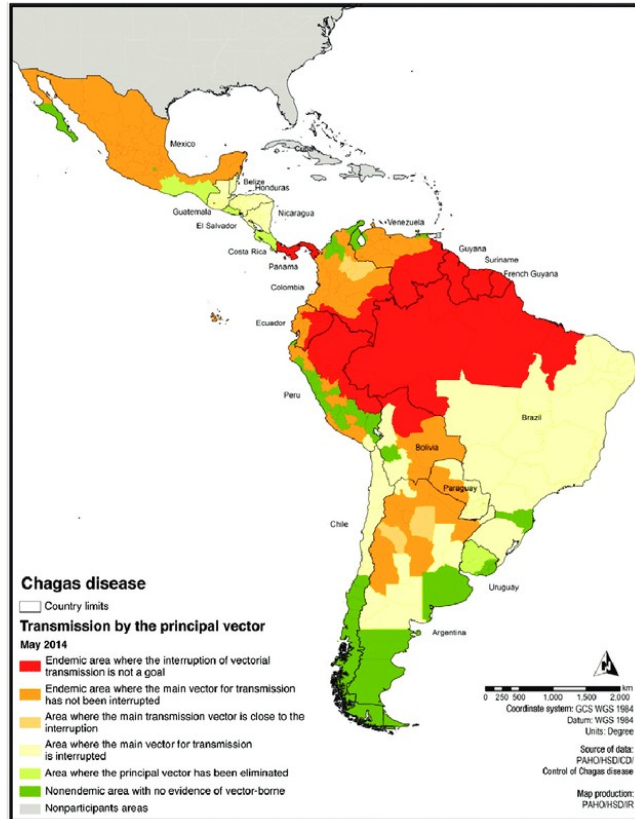

Myiáza

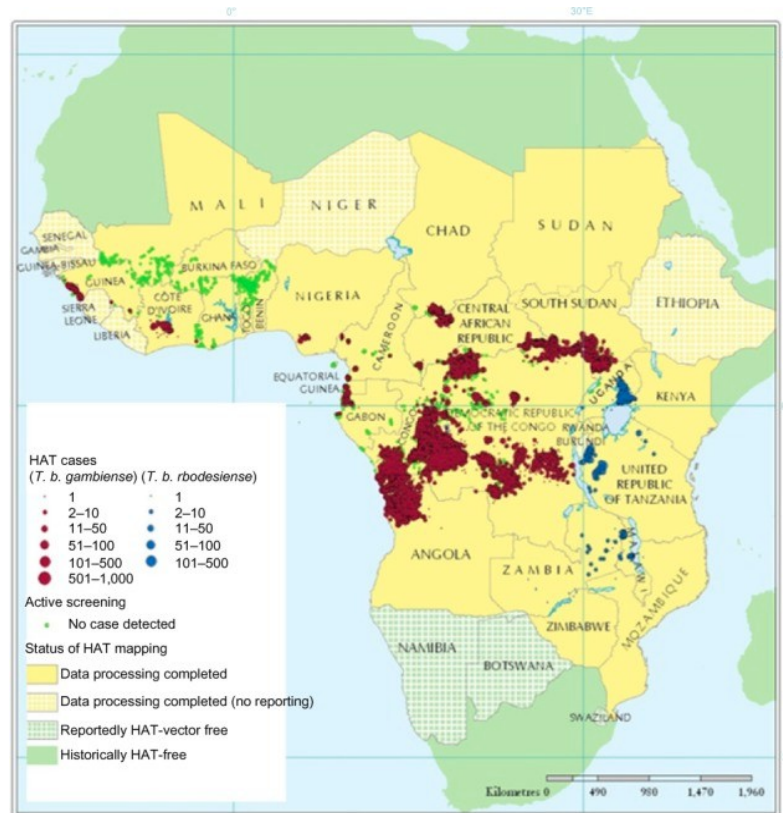

Americká trypanosomóza (Chagasova nemoc)

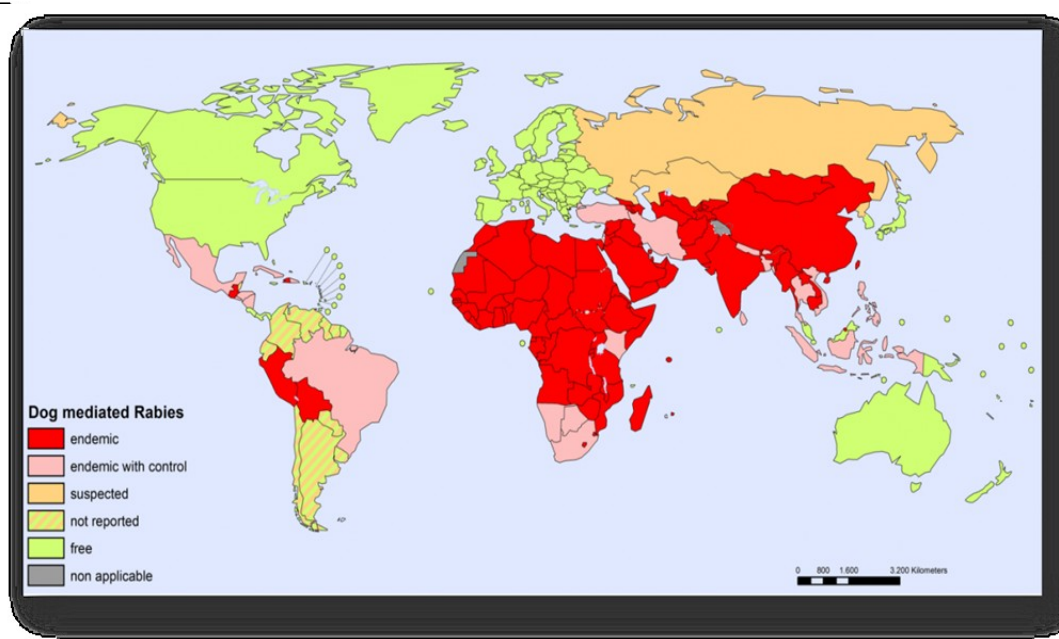
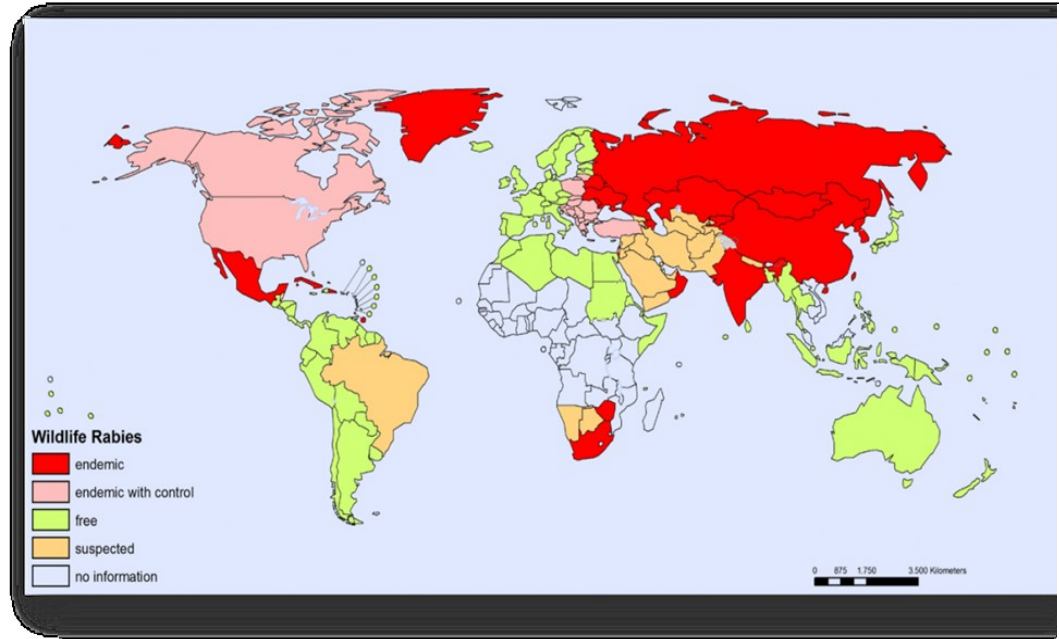

Africká trypanosomóza (spavá nemoc)

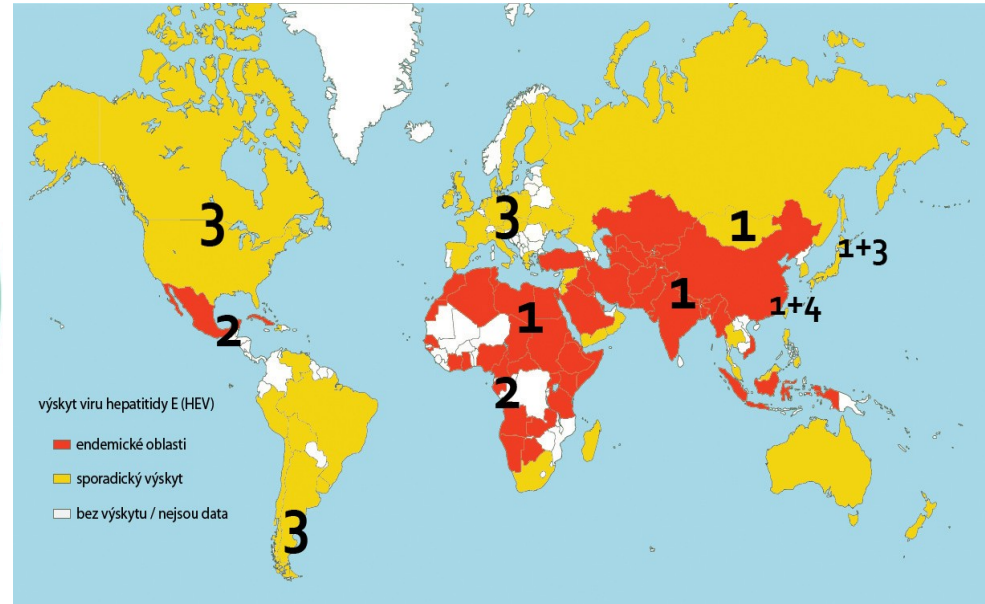
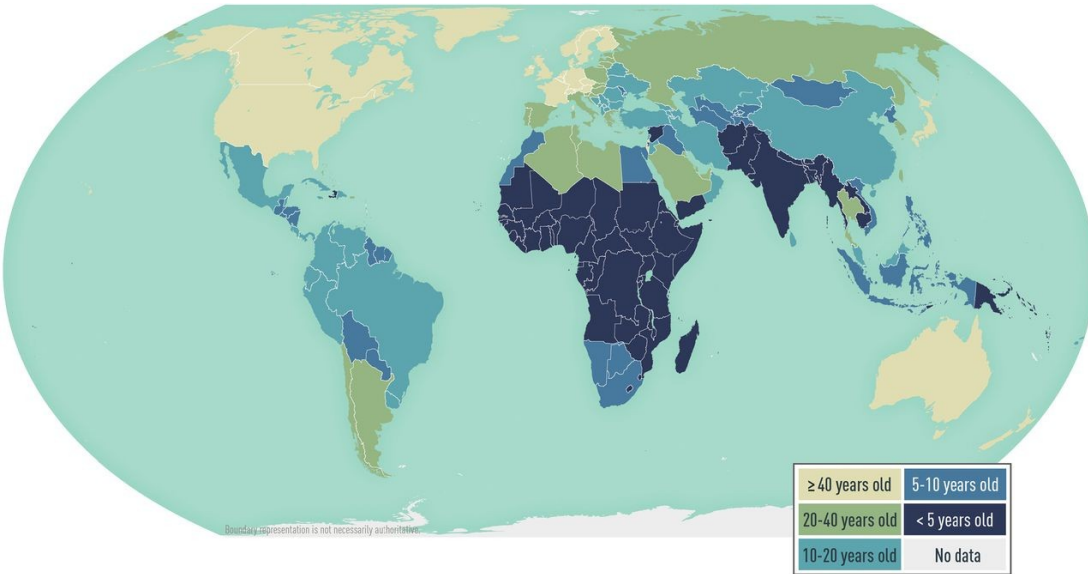
Zdroj:
Franco JR, Simarro PP, Diarra A, Jannin JG. Epidemiology of human African trypanosomiasis. *Clinical Epidemiology*. 2014

Vzteklina

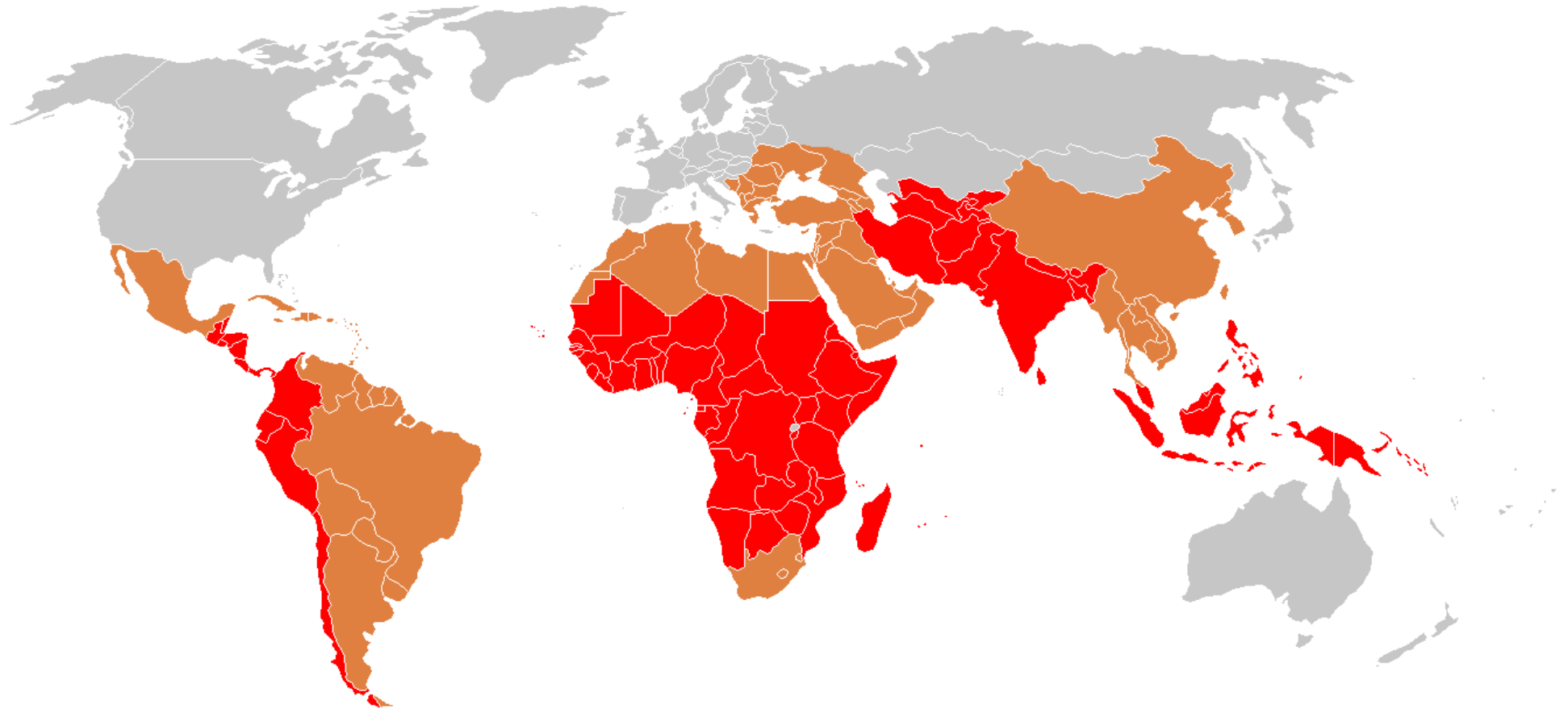

2) Infekce přenášené jídlem / vodou

Hepatitida A a hepatitida E

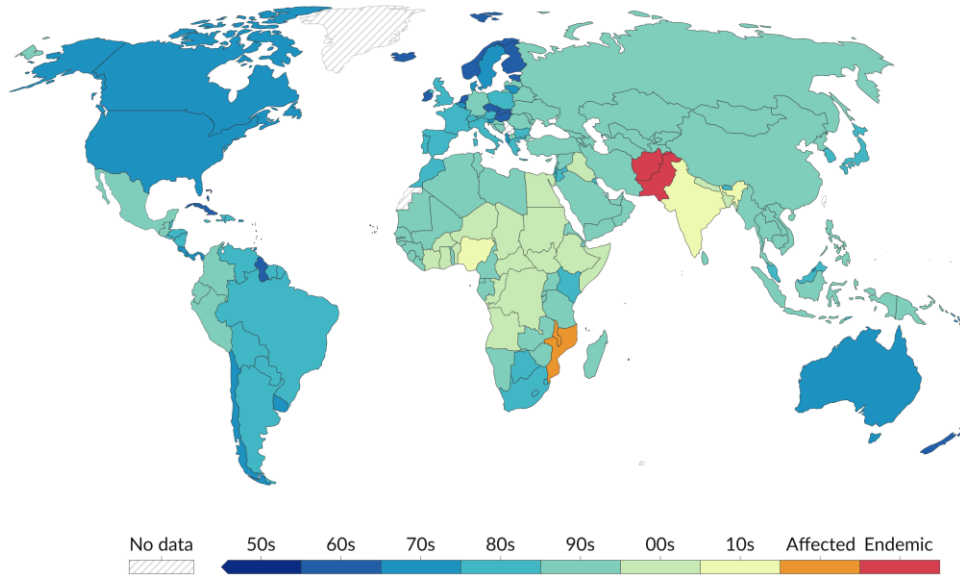
Břišní tyfus

Poliomyelitis

The decade of the last recorded wild paralytic polio case

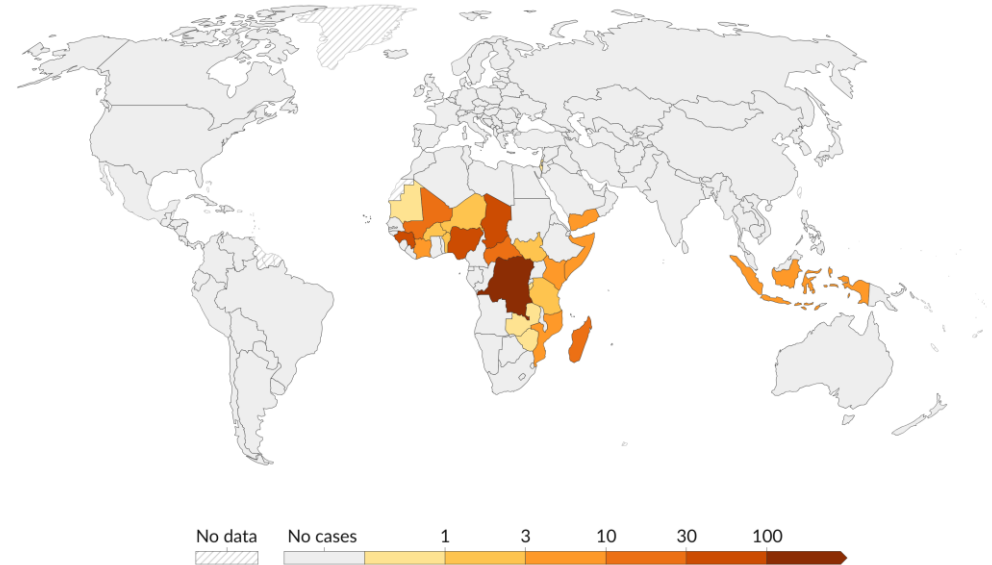
Countries are considered endemic if they have indigenous cases of polio from wild polioviruses¹.

Reported cases of paralytic polio from vaccine-derived viruses, 2023

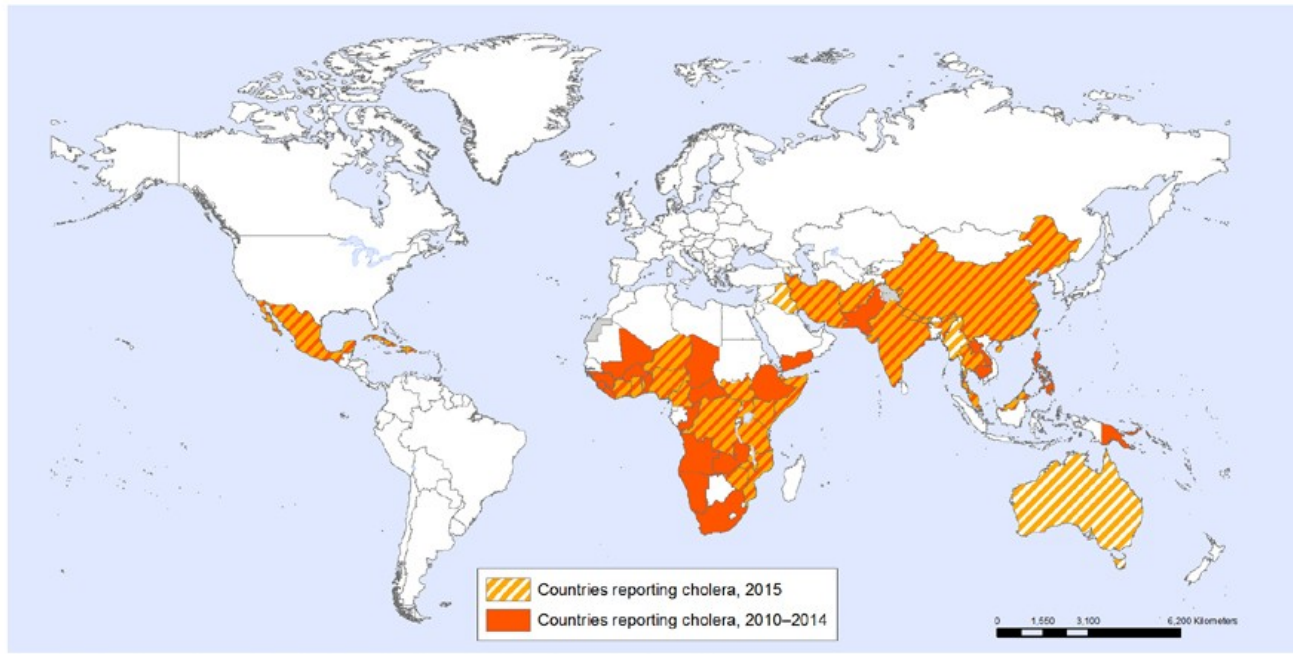
Some cases of paralytic polio arise from vaccine-derived poliovirus¹ strains that have reverted into a form that can cause disease. The total number of cases across all three vaccine-derived strains is shown.

Our World
in Data

Cholera

Countries reporting cholera, 2010–2015

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization
Map Production: Information Evidence
and Research (IER)
World Health Organization

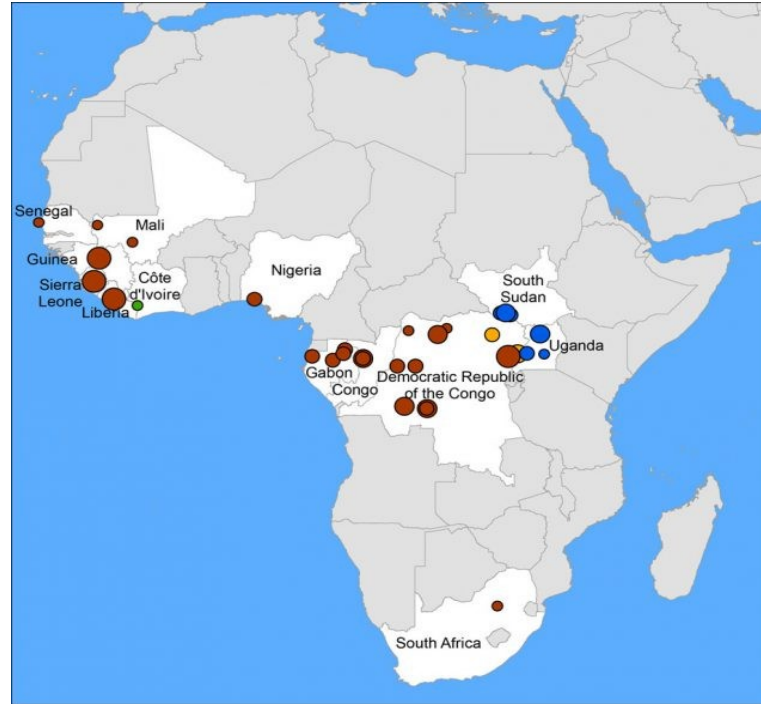

© WHO 2016. All rights reserved.

3) Infekce přenášené přímým kontaktem

Horečka ebola

Species

- Zaire ebolavirus
- Sudan ebolavirus
- Tai Forest ebolavirus
- Bundibugyo ebolavirus

Number of Cases

- 1 - 10
- 11 - 100
- 101 - 425
- Greater than 425

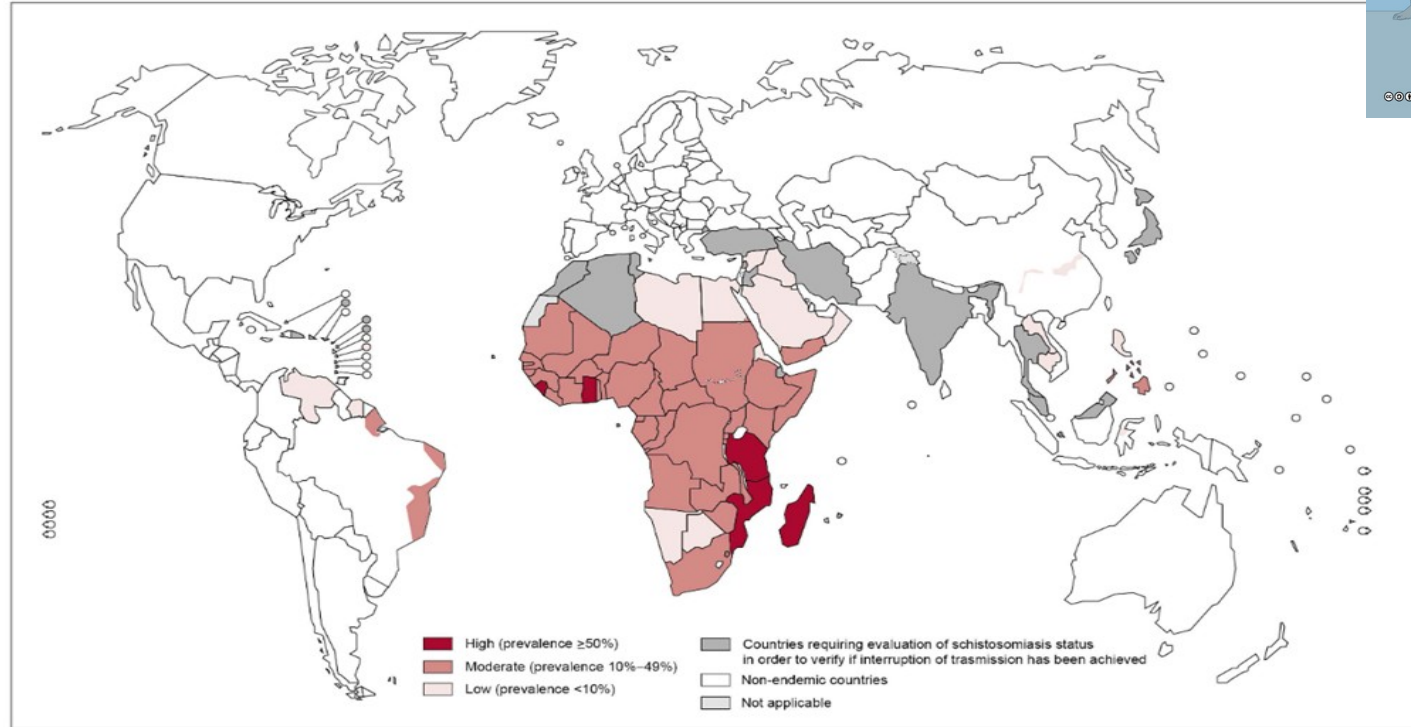
0 250 500 1,000 Miles

Ebola

- virus objeven v roce 1976 v Kongu
- sporadické epidemie
- rezervoár pravděpodobně netopýři rodiny *Pteropodidae*
- 12/2013 - 1/2016 25.epidemie, největší (28616 případů, †11310)
- další vzplanutí každoročně
- přenos přímým kontaktem s nakaženou osobou nebo od zvířat nebo přes kontaminovaný zdravotnický materiál (= nejedná se o kapénkovou infekci)
- nakažlivá je až osoba, která má symptomy (ID 2-21 dní, průměrně 8-10 dnů)
- od roku 2015 první vakcína (Ervebo)
  - od 2020 i pro děti 2-složková (Zabdeno-and-Mvabea)
- od 2020 monoklonální protilátky (Inmazebe a Ebanga)

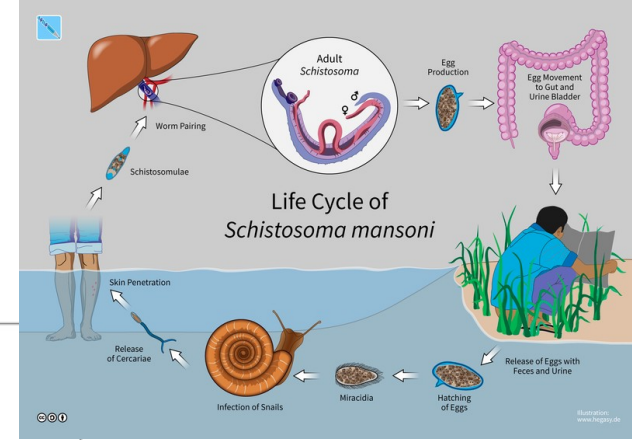
Schistosomiasis

Distribution of schistosomiasis, worldwide, 2011

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement. © WHO 2012. All rights reserved

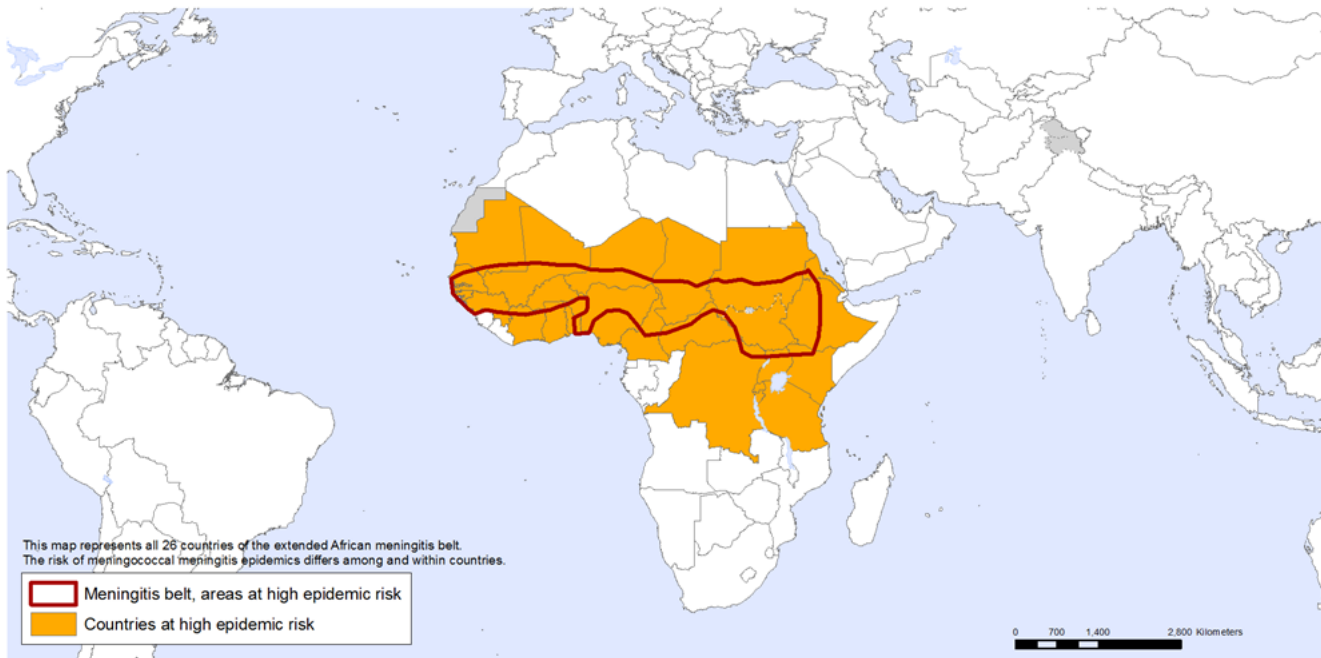
Data Source: World Health Organization
Map Production: Control of Neglected Tropical Diseases (NTD)
World Health Organization

4) Infekce přenášené vzduchem

Meningokoky

Meningococcal meningitis, countries or areas at high risk, 2014

This map represents all 26 countries of the extended African meningitis belt. The risk of meningococcal meningitis epidemics differs among and within countries.

- Meningitis belt, areas at high epidemic risk
- Countries at high epidemic risk

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization
Map Production: International Travel and Health
World Health Organization

© WHO 2015. All rights reserved.

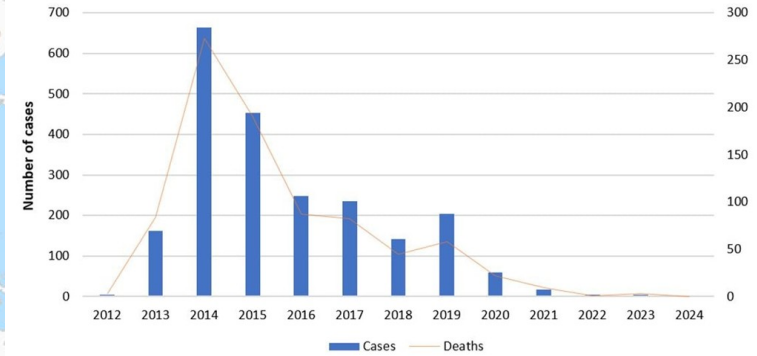
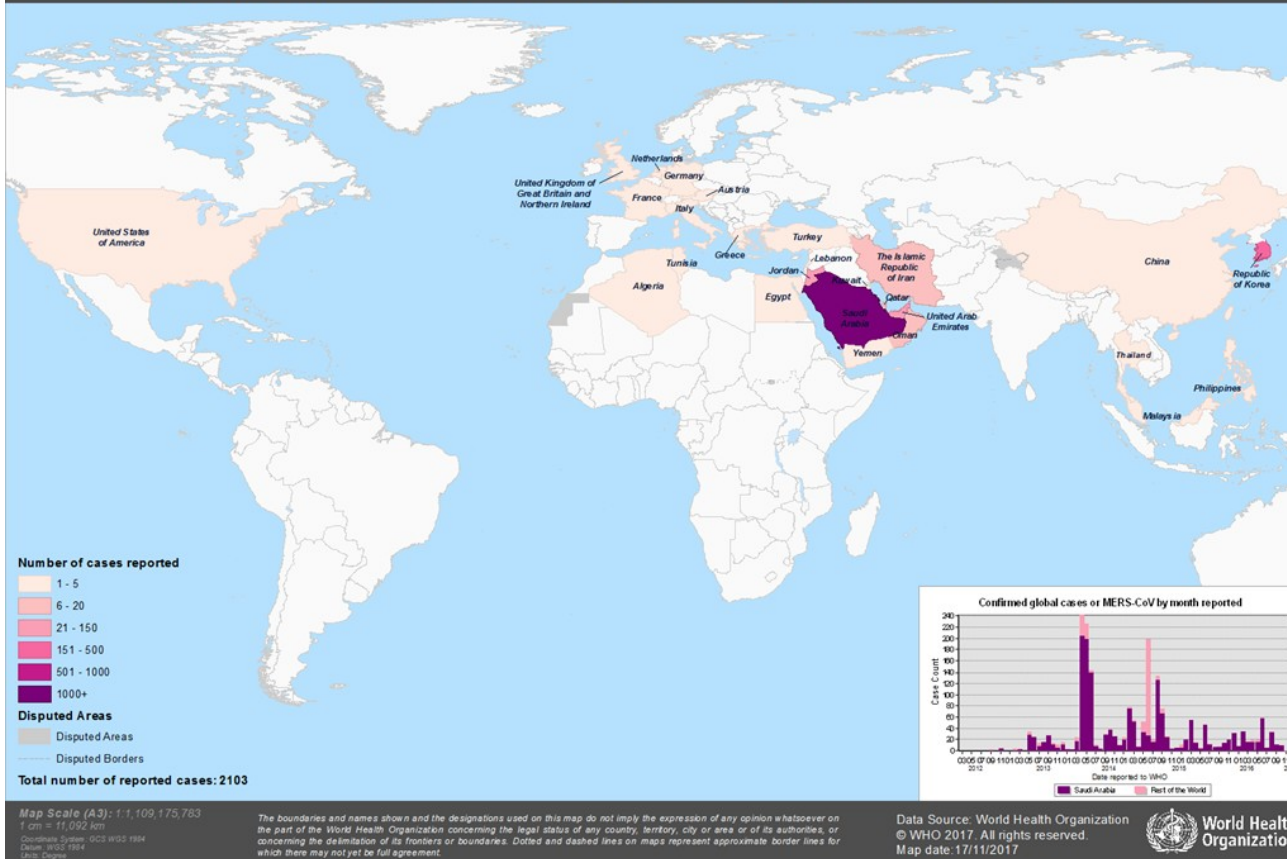
Hantaviry (inhalace aerosolu)

zdroj: Kim Won-Keun et al Genomic Epidemiology and Active Surveillance to Investigate Outbreaks of Hantaviruses. Frontiers in Cellular and Infection Microbiology 2021. DOI 10.3389/fcimb.2020.532388

MERS-CoV

CONFIRMED GLOBAL CASES OF MERS-COV 2012 - 2017

*As of 1 February 2024

Map Scale (A3): 1:1,109,175,783
 1 cm = 11,092 km
 Coordinate System: WGS 1984
 Datum: WGS 1984
 Units: Meter

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization
 © WHO 2017. All rights reserved.
 Map date: 17/11/2017

MERS

- **M**iddle **E**ast **R**espiratory **S**yndrome
- coronavirus
- akutní respirační onemocnění
- první případy v Jordánsku v dubnu 2012
- rezervoár velbloudy
- přenos vzduchem, jen při blízkém kontaktu (nemocnice)
- smrtnost 30 – 40%
- terapie symptomatická

Infekce přenášené vzduchem

SARS-CoV2

Cestovní poradenství

Termín cesty

ubytování

Předpokládané speciální aktivity

Předchozí vakcinace

poslední očkování proti tetanu

Předchozí pobyt v tropických oblastech (*prodělal Dengue?*)

OA: (*komplikace interních komorbidit během cesty*)

FA:

Alergie.

Gravidita + předpokládaná do 3 měsíců (*Zika*)

Kojení

Cestovní lékárna

1) Základní potřeby pro první pomoc při poranění nebo úrazu, repelent, krém s UV filtrem

2) Chronická medikace a antimalarika

3) Orální rehydratační roztok, například Enhydrol nebo Kulíšek

4) Léky na průjem:

- Hidrasec – při objemných průjmech jakékoliv etiologie

- Smecta – průjem a zvracení rychle po konzumaci podezřelého jídla, při trvání víc jak 1 den nemá význam

- Endiaron – pokryje i případné bakteriální či parazitární střevní infekce

- *Reasec nebo Imodium – použití pokud nebude teplota nad 37,5°C a krev ve stolici, zejména během letu*

- Normix – v případě průjmu s horečkou nebo a krví ve stolici

5) Analgetika (paracetamol, ibuprofen)

6) Antihistaminika (gel nebo tablety, například Zodac)

7) Antibiotika

Možnosti očkování

Typhim Vi 0,5ml (vakcína proti břišnímu tyfu)

Havrix 1440 (vakcína proti žloutence typu A)

Twinrix Adult (vakcína proti žloutence typu A+B)

Boostrix (kombinovaná adsorbovaná vakcína proti difterii, tetanu a pertusi)

Stamaril (živá vakcína proti žluté zimnici)

Qdenga (živá vakcína proti horečce dengue)

Vacteta (vakcína proti tetanu)

Imovax polio (vakcína proti poliomyelitidě)

Boostrix polio (vakcína proti difterii, tetanu, pertusi (acelulární) a poliomyelitidě)

Menveo, Nimenrix (vakcína proti meningokokům skupin A, C, W-135 a Y)

Bexsero, Trumenba (vakcína proti meningokokům skupiny B)

Vaxigrip tetra (vakcína proti chřipce)

Dukoral (vakcína proti choleře)

Verorab (vakcína proti vzteklině)

Priorix (kombinovaná živá atenuovaná vakcína proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám)

+ další

Profylaxe malárie

Primárně ochrana před sáním komárů pomocí vhodného oděvu, moskytiér a užíváním repelentů (50% DEET).

Antimalarická chemoprolaxe při vysokém riziku malárie:

V ČR t.č. dostupný jen Malarone - v den vstupu do rizikové oblasti a 7 dnů po návratu.

Jako levnější alternativa doxycyklin 100mg / den 1 den před vstupem, pokračovat 4 týdny po návratu.

Případně jen pohotovostní samoléčba při cestách do odlehlých oblastí a nedostupnosti lékařské péče: Malarone 4 tbl./den po 3 dny nebo Riamet 8 tbl./den po 3 dny (u nás nelze aktuálně Riamet koupit).

Nezapomeňte se před cestou podívat na

CDC Yellow Book.

Děkuji za pozornost.

MUDr. Matúš Mihalčín, Ph.D.

Lékařská fakulta Masarykovy Univerzity, Brno
Klinika infekčních chorob, Fakultní nemocnice Brno

